

Wrocław, 5 września 2023 roku

WK.WR.40.28.2023.122

Pan
Robert Marek Relich
Burmistrz Nowogrodźca

ul. Rynek 1
59-730 Nowogrodzic

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) przeprowadziła, w okresie od 29 maja do 21 lipca 2023 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Nowogrodzic. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 21 lipca 2023 r., którego jeden egzemplarz przekazano Panu Burmistrzowi.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych objęto zadania: „Obsługa bankowa budżetu Gminy Nowogrodzic oraz jej jednostek organizacyjnych w latach 2022-2025”, „Zakup specjalnego samochodu pożarniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Zebrzydowej”, „Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Nowogrodzic w okresie od 1.07.2019 r. do 30.06.2023 r.”, „Przebudowa drogi w Gościszowie dz. Nr 1539/1”, „Budowa drogi przy ul. Leśnej w Nowogrodźcu”.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu, którzy przygotowywali dokumenty do kontroli i udzielali wyjaśnień.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

Środki pieniężne w kwocie 130.131,50 zł, przeznaczone na realizację wydatków budżetowych, których niezrealizowane kwoty nie wygasły z upływem roku budżetowego 2021 r. nie zostały przelane z rachunku bankowego budżetu na rachunek wydatków niewygasających do dnia 31.12.2021 r., co naruszało zapisy ust. 2 rozdziału III „Instrukcji w sprawie procedury postępowania w przypadku wydatków niewygasających Gminy Nowogrodzic” stanowiącej załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 13/2017 Burmistrza Nowogrodźca z dnia 24.01.2017 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową Gminy. W dniu 30.12.2021 r. Rada Miejska w Nowogrodźcu podjęła uchwałę nr XLVI/302/21 w sprawie wydatków budżetowych, których niezrealizowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2021, natomiast przekazanie ww. środków nastąpiło dnia 3.01.2022 roku.

Na podstawie polecenia księgowania nr 714/2021 pod datą 31.12.2021 r. zaewidencjonowano zmniejszenie i zwiększenie o kwotę 130.131,50 zł stanu środków pieniężnych odpowiednio na rachunku bankowym budżetu

(konto 133) i rachunku bankowym wydatków niewygasających (konto 135), co naruszało przyjęte przez jednostkę zasady funkcjonowania kont 133 i 135 opisane w załączniku nr 1 do „Instrukcji zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Nowogrodźcu” stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 11/2018 Burmistrza Nowogrodźca z dnia 29.01.2018 r. w sprawie zmiany przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową Gminy, zgodnie z którymi zapisy na kontach 133 i 135 winny być dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką, a bankiem. Z tego powodu na dzień 31.12.2021 r. saldo Wn subkonta 133-00 „Rachunek budżetu” w kwocie 12.948.441,36 zł było zaniżone o kwotę 130.131,50 zł w stosunku do stanu środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym budżetu, a saldo Wn konta 135 „Rachunek środków niewygasających” było w kwocie 130.131,50 zł, pomimo tego, że na rachunku bankowym wydatków niewygasających nie było środków pieniężnych.

W 2021 r. w ewidencji księgowej Urzędu, na podstawie wyciągów bankowych, zapisem ujemnym księgowano operacje dotyczące zwrotów środków pieniężnych na rachunek bankowy dla wydatków Urzędu (ewidencja na koncie 130), co naruszało przyjęte przez jednostkę zasady funkcjonowania konta 130 opisane w załączniku nr 2 do „Instrukcji zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Nowogrodźcu”.

Operacje przeniesienia należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty przypadającej do spłaty w 2021 r. ujęto w księgach rachunkowych Urzędu na podstawie polecenia księgowania z dnia 2.01.2021 r. na stronie Wn konta 221 w korespondencji ze stroną Ma konta 720, bez równoczesnego wyksięgowania kwoty tych należności z konta 226 (w efekcie saldo konta 226 obejmowało zarówno należności długoterminowe, jak i należności krótkoterminowe ujęte na koncie 221). Dopiero pod datą 31.12.2021 r. na podstawie polecenia księgowania zmniejszono stan długoterminowych należności budżetowych i przychodów przyszłych okresów zapisem Wn 840-01/Ma 226-02. Powyższe było niezgodne z przyjętymi przez jednostkę zasadami ewidencji wynikającymi z opisów kont 221, 226, 720 i 840 w załączniku nr 2 do „Instrukcji zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Nowogrodźcu”, zgodnie z którymi przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok budżetowy winno być ujęte w księgach rachunkowych Urzędu zapisem Ma 226/Wn 221 z równoległym zapisem Wn 840/Ma 760, 720.

W ewidencji księgowej Urzędu na dzień 31.12.2021 r. wystąpiło nieprawidłowe saldo Wn konta 240 „Pozostałe rozrachunki” w kwocie 3.351.975,42 zł, które było niezgodne z treścią ekonomiczną, ponieważ nie dotyczyło należności Urzędu tylko odzwierciedlało stan środków pieniężnych zgromadzonych na dzień 31.12.2021 r. na wyodrębnionych rachunkach bankowych budżetu (część salda Wn konta 133). W konsekwencji kwota 3.351.975,42 zł została wykazana zarówno w bilansie z wykonania budżetu Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2021 r. (w aktywach w poz. I.1.1 – środki pieniężne budżetu) oraz w bilansie Urzędu Miejskiego w Nowogrodźcu sporządzonym na dzień 31.12.2021 r. (w aktywach w poz. B.II.5 – rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych). Powyższe naruszało art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.).

W sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (jednostkowym) jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i organu, a następnie w sprawozdaniu zbiorczym Rb-N według stanu na koniec IV kwartału 2021 r. nie ujęto należności długoterminowych w kwocie ogółem 6.237.804,08 zł, wynikających z ewidencji księgowej Urzędu konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe”. Na dzień 31.12.2021 r. konto 226 wykazało saldo Wn w kwocie 6.237.804,08 zł. Powyższe

naruszało § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2396 ze zm.) oraz § 12 ust. 2 załącznika nr 8 do ww. rozporządzenia.

Dochody budżetowe

Pomimo, że podatnicy o numerach ewidencyjnych 13/699 i 8/783 nie złożyli informacji podatkowych, w związku z powstaniem obowiązku podatkowego wynikającego z nabycia lokali mieszkalnych odpowiednio w dniach 13.07.2020 r. i 05.06.2021 r., organ podatkowy nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 274a § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.) i nie wezwał do ich złożenia (organ podatkowy był w posiadaniu dokumentów potwierdzających powstanie obowiązku podatkowego).

Gospodarka mieniem

W zawiadomieniach o terminie i miejscu zawarcia umowy, kierowanych do nabywców wyłonionych w przeprowadzonych w latach 2020-2022 przetargach na sprzedaż nieruchomości, nie zamieszczono (w pięciu na sześć objętych kontrolą przetargach) informacji, że w przypadku nie przystąpienia nabywcy bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, wpłacone wadium nie podlega zwrotowi, czym naruszono art. 41 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm.).

Informacje o wyniku przetargów objętych kontrolą, w wyniku których ustalono nabywcę nieruchomości nie były zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego (zamieszczano tylko na tablicy ogłoszeń w urzędzie), a informacji o wyniku przetargów zakończonych wynikiem negatywnym nie sporządzano i nie podawano do publicznej wiadomości, co było niezgodne z § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 2213).

W objętych kontrolą sprzedażach lokali mieszkalnych: nr 1 (Zebrzydowa), nr 1 (Kieržno), nr 4 (Nowa Wieś) i nr 6 (Nowogrodzic, ul. B. Chrobrego) zlecenie sporządzenia operatu szacunkowego, a w konsekwencji określenie przez rzeczoznawcę majątkowego wartości lokalu, nastąpiło przed uzyskaniem zaświadczenia od starosty o spełnieniu przez nieruchomość wymogów samodzielnego lokalu mieszkalnego. Stosownie do dyspozycji zawartej w § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz.U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2109 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 555) określenie wartości lokalu może nastąpić po uprzednim oznaczeniu przez właściciela przedmiotu odrębnej własności lokalu i po wydaniu zaświadczenia wymienionego w art. 2 ust. 3 ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali. Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz.U. z 2020 r. poz. 532 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1910 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1048) spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 1a-2, stwierdza starosta w formie zaświadczenia.

W objętych kontrolą wykazach nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę (sporządzonych i podanych do publicznej wiadomości w latach 2020-2022) nie zawarto informacji wymienionych w art. 35 ust. 2

pkt. 8, 9 i 10 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, a mianowicie nie określono: wysokości opłat z tytułu dzierżawy, terminów wnoszenia opłat oraz zasad aktualizacji opłat.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 189/2022 Burmistrza Nowogrodźca z dnia 24.10.2022 r., w szczególności w zakresie:
  - a) przekazywania środków przeznaczonych na realizację wydatków budżetowych, których niezrealizowane kwoty nie wygasły z upływem roku budżetowego na wyodrębniony rachunek bankowy do 31 grudnia danego roku budżetowego,
  - b) dokonywania księgowania na kontach 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 133 „Rachunek budżetu” i 135 „Rachunek środków niewygasających” na podstawie dokumentów bankowych, w celu zachowania zgodności zapisów między jednostką a bankiem,
  - c) ewidencji operacji gospodarczych na kontach 221, 226, 720 i 840 dotyczących przeksięgowania należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok budżetowy zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) w szczególności w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu rozrachunków i środków pieniężnych oraz wykazywania ich stanów w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652), w szczególności w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych na podstawie ewidencji księgowej i wykazywania w tym sprawozdaniu należności długoterminowych zgodnie z §4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz § 12 ust. 2 załącznika nr 8 do rozporządzenia.

4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.), w szczególności w zakresie żądania przez organ podatkowy złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia informacji podatkowych lub wzywania do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku, stosownie do art. 274a § 1 ustawy.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) zamieszczania w zawiadomieniu o terminie zawarcia umowy sprzedaży informacji, że jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, wpłacone wadium nie podlega zwrotowi, stosownie do art. 41 ust. 2 ustawy,
  - b) określania w wykazach nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę wysokości opłat z tytułu dzierżawy, terminów wnoszenia opłat oraz zasad aktualizacji opłat, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 8, 9 i 10 ustawy.
6. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r. poz. 2213), w szczególności w zakresie podawania do publicznej wiadomości informacji o wyniku przetargu zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia.
7. Zlecenie sporządzenia operatów szacunkowych, przeznaczonych do sprzedaży lokali mieszkalnych, po uprzednim wydaniu przez starostę zaświadczenia o spełnieniu przez nieruchomość wymogów samodzielnego lokalu mieszkalnego, stosownie do § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 555) w związku z art. 2 ust. 3 ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz.U. z 2021 r. poz. 1048).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Antonina Szelechowicz

Przewodnicząca Rady Miejskiej w Nowogrodźcu